

**Latvijas Kūdras
asociācija**

KŪDRAS IEGUVES NOZARE LATVIJĀ

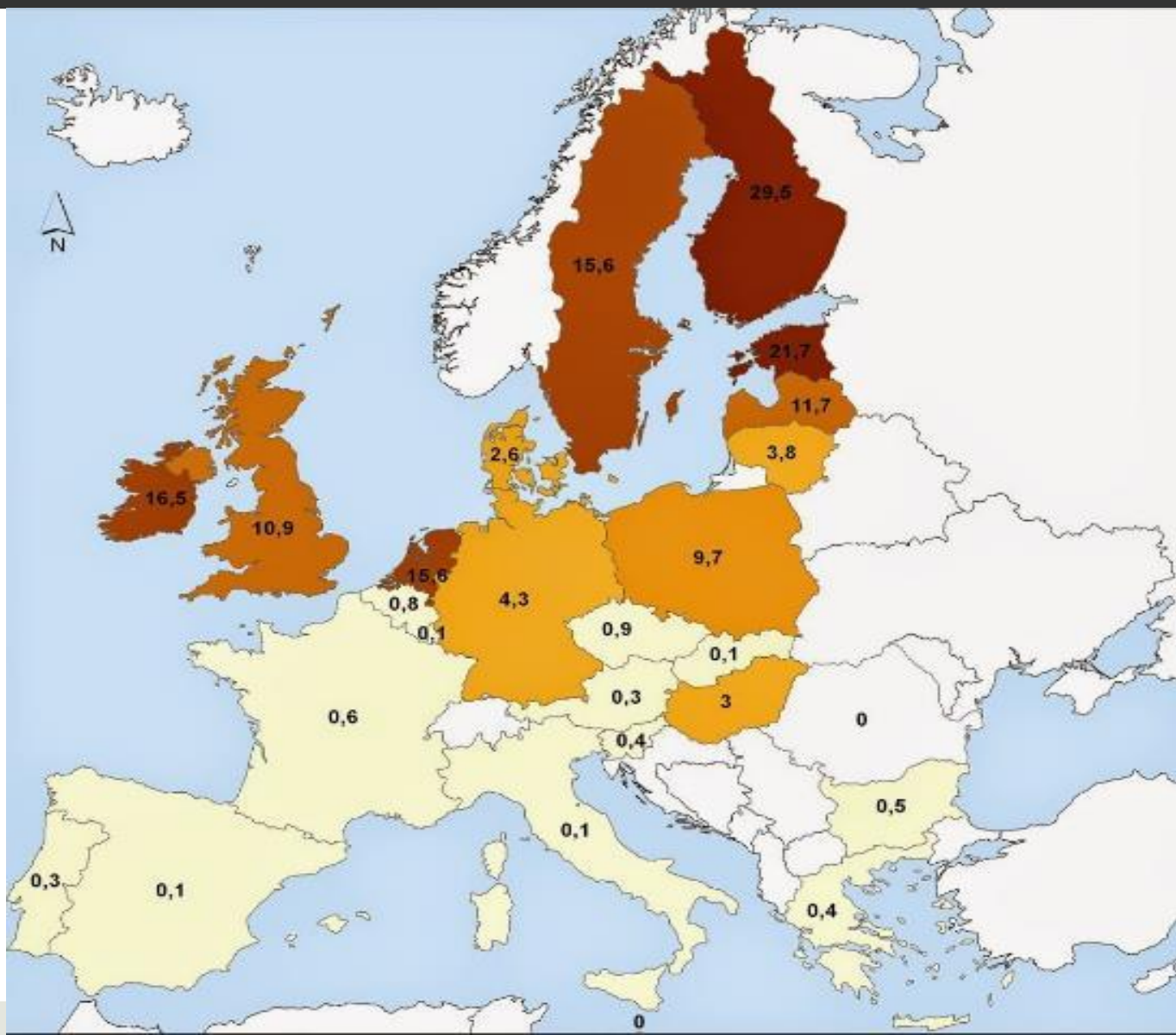
Ingrīda Krīgere
LKA valdes locekle

2019.gada 25.oktobris

Šodien par :

- ⊙ Latvijas Kūdras asociācija
- ⊙ Kūdras resursi Latvijā
- ⊙ Kūdra resursi Eiropā un tās izmantošana
- ⊙ Kūdras izmantošana Latvijā
- ⊙ Kūdra Latvijas tautsaimniecībā
 - ⊙ Resursa pieejamība, izmantošana, nodarbinātība
 - ⊙ Kūdras atradņu piederība
 - ⊙ Kūdras ieguve un eksports
 - ⊙ Kūdra un klimata pārmaiņas
 - ⊙ Kūdras ieguve Latgales reģionā

Purvi % no valstu teritorijas Eiropā

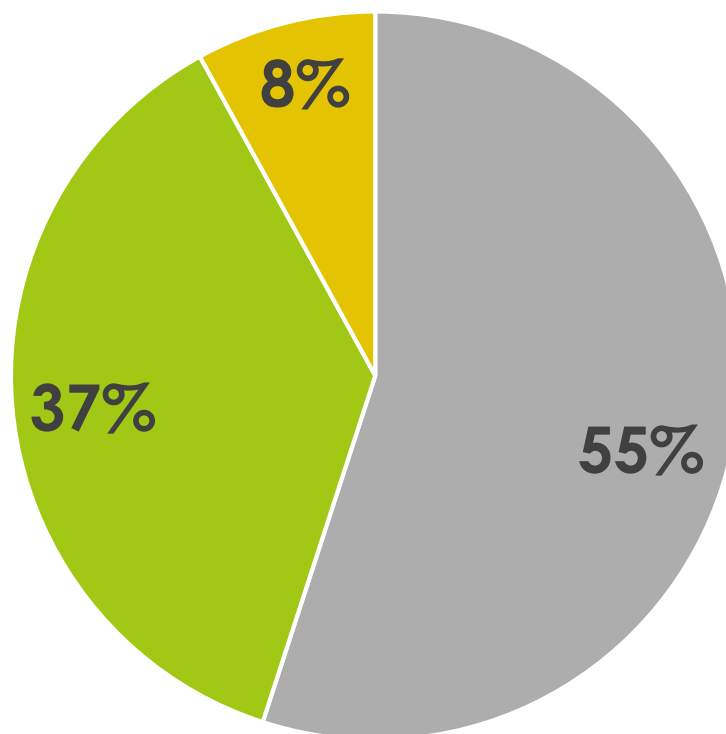
Kūdras ieguves apjoms tūkst. m³ ES 2017

Valsts	Kūdras ieguve tūkst. m ³	Dārzkopībai tūkst.m ³	Enerģētikai tūkst.m ³
Īrija	17 100	4 100	13 000
Zviedrija	3 100	1 700	1 400
Somija	11 097	1 000	9 500
Igaunija	3 784	2 648	1 135
Latvija	4 988	4 900	100
Lietuva	2 500	1 788	712
Vācija	4 400	4 400	0

Kūdras ieguve un izmantošana ES

- ⦿ Kūdras ieguves un kūdras produkcijas ražošanas nozares apgrozījums ES* ir **1,3 miljardi** eiro/gadā
- ⦿ Nozarē ES ir nodarbināti vismaz **11 000** cilvēku
- ⦿ Katru gadu ES tiek apstrādāti **350 000 ha** kūdras purvu
- ⦿ Iegūtās kūdras daudzums nodrošina ~ **800 000** darba vietas Eiropā
- ⦿ ES iegūst **68 milj.** m³ kūdras
- ⦿ **28%** no iegūtās kūdras tiek izmantotas profesionālajā dārzkopībā

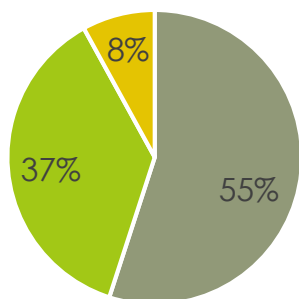
Kūdras izmantošana ES 2017

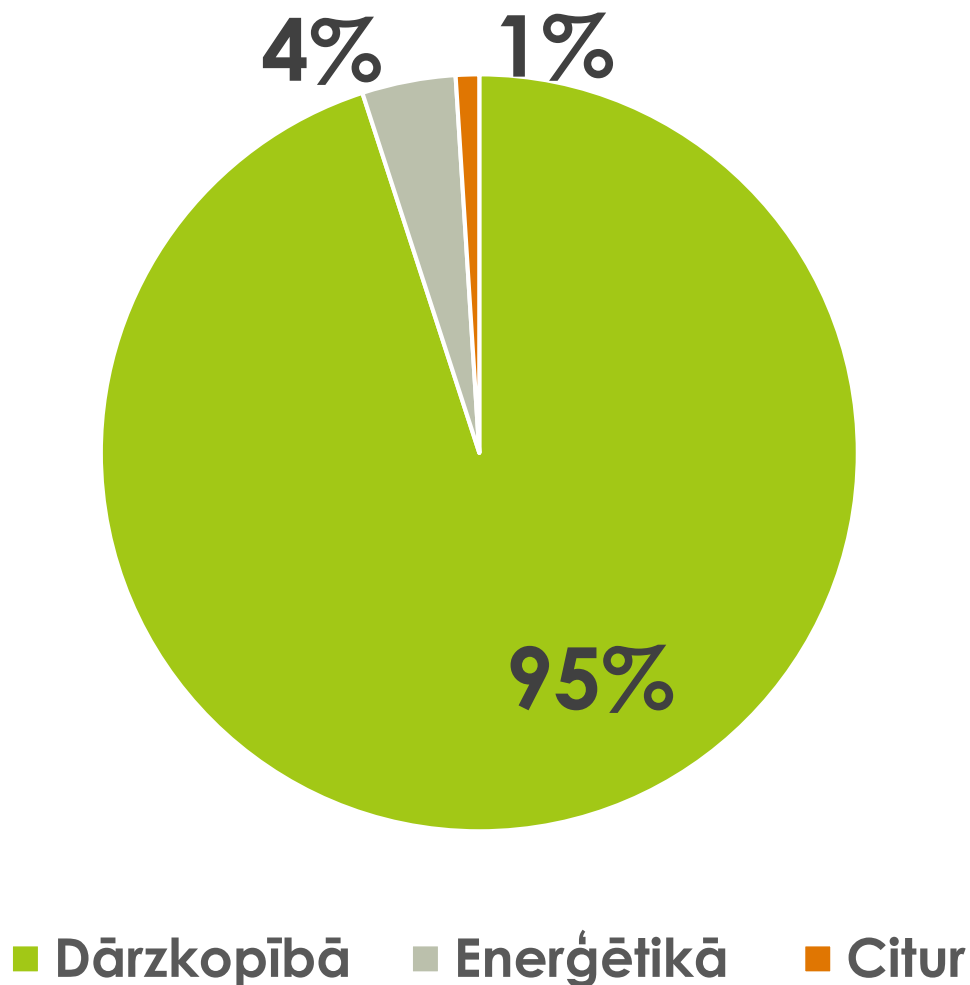
■ Enerģētikā ■ Dārzkopībā ■ Citur

Latvijā iegūtās kūdras izmantošana 2018

ES

- Enerģētikā
- Dārzkopībā
- Citur

Kūdras resursi Latvijā

- ⦿ Kūdrāji klāj 10% no Latvijas teritorijas
- ⦿ Kūdras ieguve notiek 4% no kūdras atradņu teritorijas

Kūdras resursi Latvijā

- ⦿ Atradnēs uzkrājušās 1,5 miljardi t kūdras
- ⦿ Gadā uzkrājas aptuveni 1,6 miljoni t kūdras (pieņemot, ka vidējais uzkrāšanās ātrums ir 2mm gadā)
- ⦿ 10 gadu griezumā vidēji gadā tiek iegūts 0,95miljoni t kūdras
+0,65 miljoni tonnas pieaugums gadā
- ⦿ 35% no kūdras atradņu teritorijas ir dabas aizsargājamās teritorijas

Kūdras resursi Latvijas tautsaimniecībā

- ⦿ Zemes dziļu izmantošanas licenču laukumu platība kūdras ieguvei

2019.gada 1. janvārī 24 600ha

- ⦿ Darba vietas 1800/2700

- ⦿ Nodokļi gadā vidēji 18,5 milj EUR

Kūdras nozīme

- Latvijā iegūtā kūdra ir trešā daļa jeb **31%** no profesionālajā dārzkopībā izmantotās kūdras ES
- **95%** no Latvijā iegūtās kūdras izmanto dārzkopībā dārzeņu, dekoratīvo augu un koku stādu audzēšanā
- **4%** izmanto enerģētikā
- **93%** no iegūtās kūdras tiek eksportēta

1 m³ kūdras

16t gurķu
32t tomātu

6 000 koku
stādi

7 000
dārzeņu
stādi

3ha mežs

1ha meža 50
gados piesaista
370 t CO₂

Kūdras substrātu nozīme

Pasaulē **70%** no profesionālajā dārzkopībā izmantojamiem substrātiem ir kūdras substrāti.

Kūdrā audzē pārtiku – dārzeņus, sēnes, garšaugus.

Pieprasījums pēc pārtikas pieaug un pieaug planētas iedzīvotāju skaits (2017.gadā - 7 miljardi, 2050.gadā būs 10 miljardi).

2050.gadā pārtikas nodrošināšanai un dekoratīvajiem augiem būs nepieciešams par **415%** vairāk substrātu.

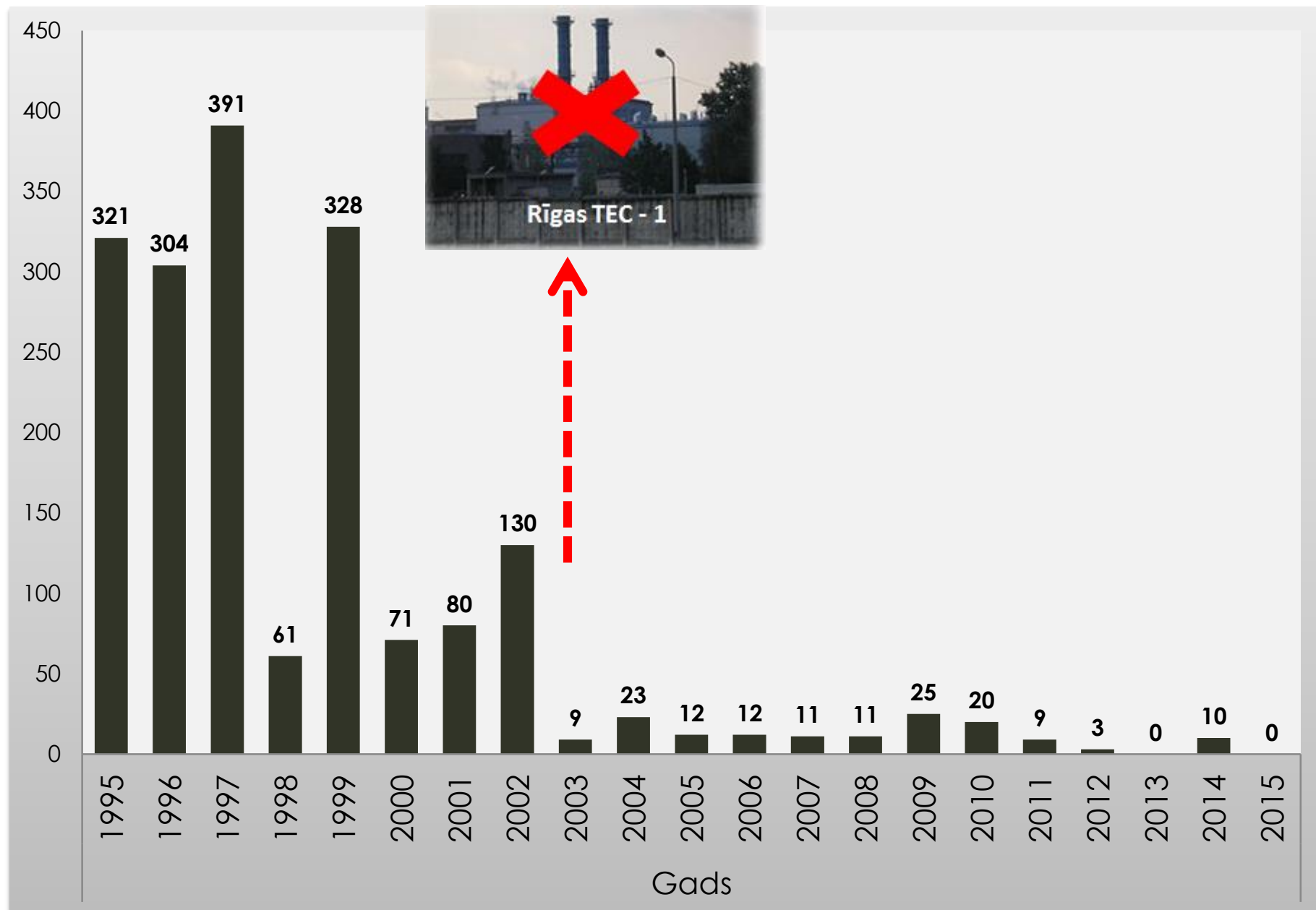
Pieprasījums pēc kūdras augs par **250%**

Pasaulē izmantojamie substrāti

Substrāts	2017 milj m ³ /gadā	2050 milj m ³ /gadā	Pieaugums %
Kūdra	40	80??	250%
Kokos šķiedra	5	35	700%
Koksnes šķiedra	2	25	1250%
Miza	1	10	1000%
Komposts	1	5	500%
Perlits	1,5	10	667%
Akmens vate	0,9	4	433%
Augsnes	8	33	413%
Jaunums X		23	
Kopā	59	244	

Kurināmās kūdras ieguves 20 gadu vēsture

Kūdras krājumi Latvijā 1 543 miljardi t

Ekonomiski pamatojami iegūstamā enerģētiskā kūdra 239milj t no tā 30 milj t atrodas jau ieguvei sagatavotās platībās

- ⦿ Esošajās licenču platībās ir ~4000ha var iegūt enerģētisko kūdru
- ⦿ Gadā var iegūt 700 000 t kūdras = 2,1 milj MWh

No 1t frēzkūdras ar 40% mitrumu var iegūt ~ 2,7 MWh jeb 9720MJ enerģijas

Frēzkūdras un koksnes enerģētiskās vērtības ir faktiski vienādas (40% mitrums)

Kūdras ieguves nozare

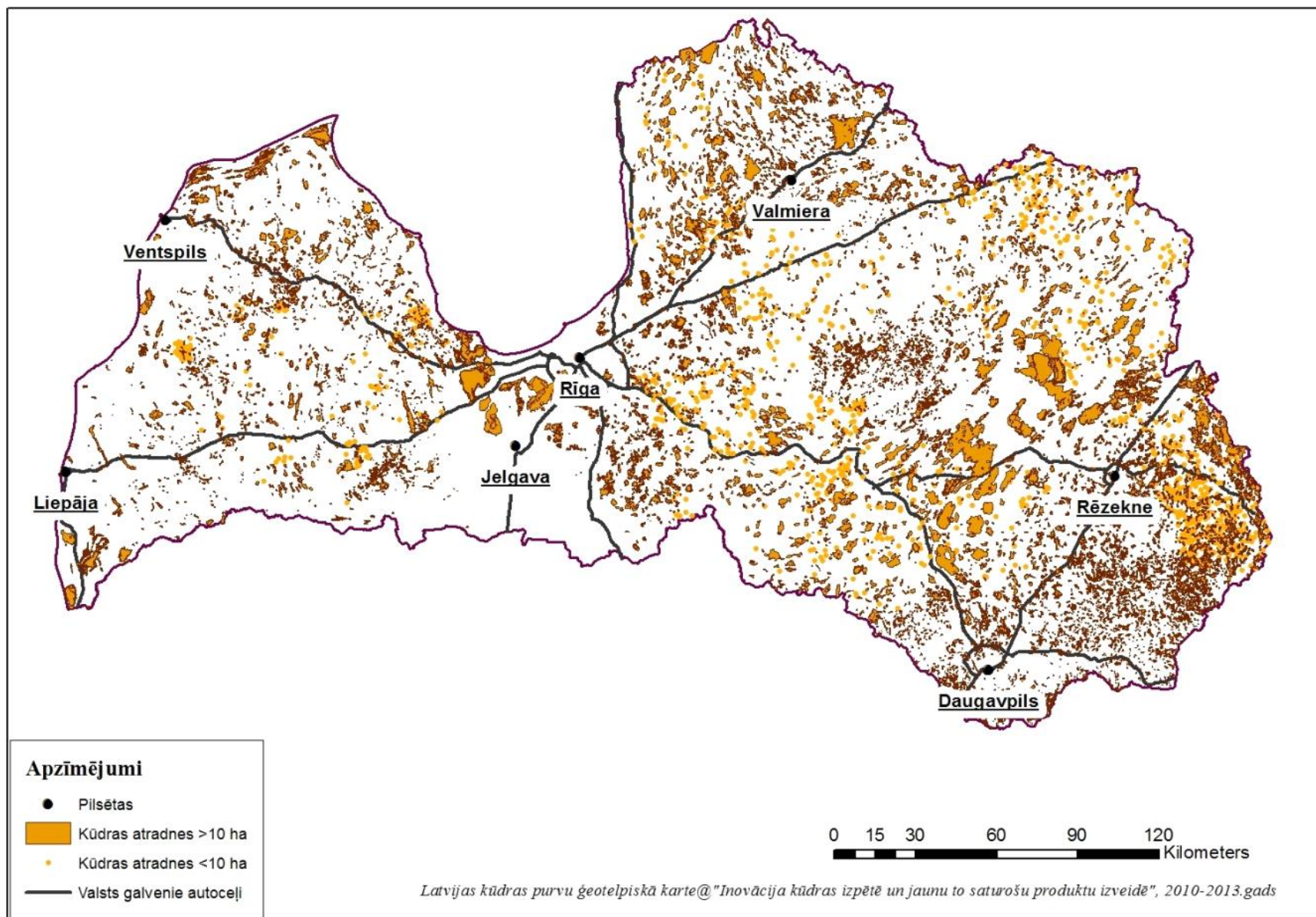
Kūdras ieguves nozare ir līdzīga lauksaimniecības nozarei, to ietekmē laika apstākļi, tā ir sezonāla.

Kūdras ieguves jomā darbojas neizkropļoti tirgus principi.

Purvu nomas maksa ir augsta – beidzamo izsoļu cena ir 1050.-EUR par ha. Tā ir jāmaksā ik gadu, neskatoties uz to vai ieguve noteik, ir iespējama vai nav.

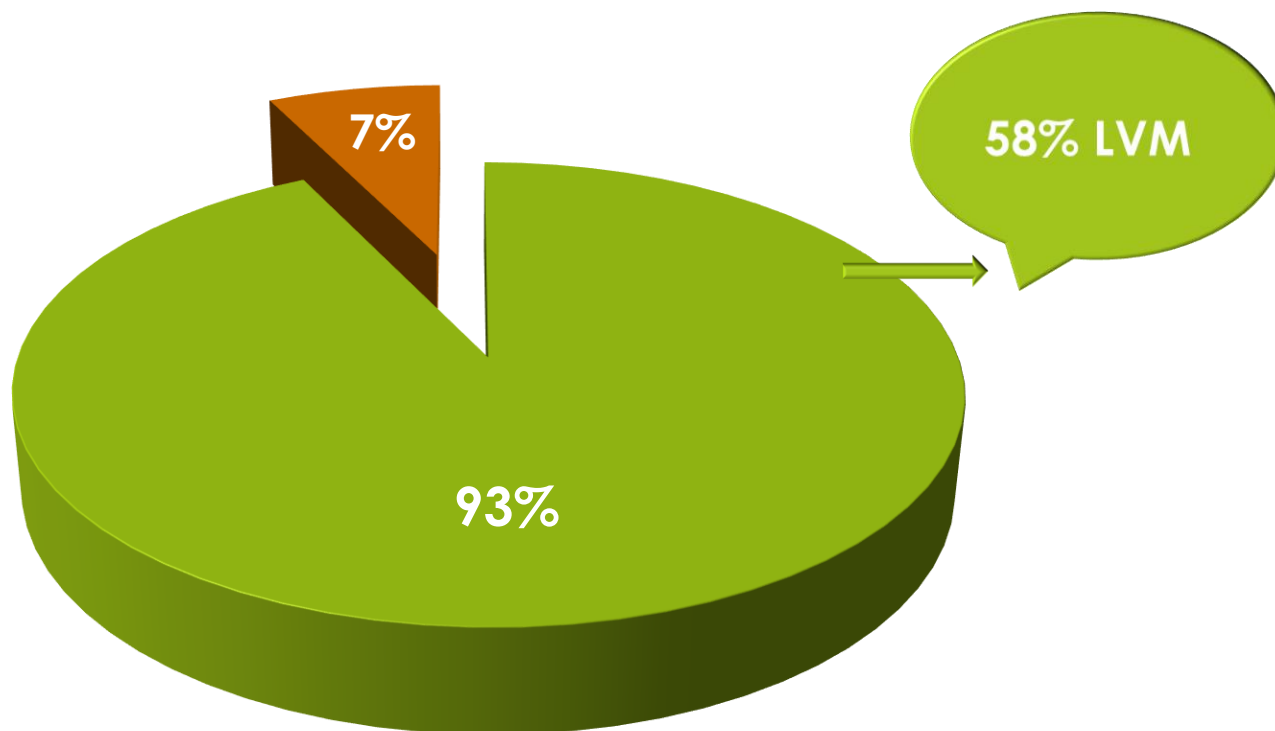
Ja ieguve nav notikusi 3 gadus, licence tiek anulēta.

Latvijas kūdras resursi atbilstoši ģeoloģijas fonda informācijai

Purvu piederība LKA biedru platībās

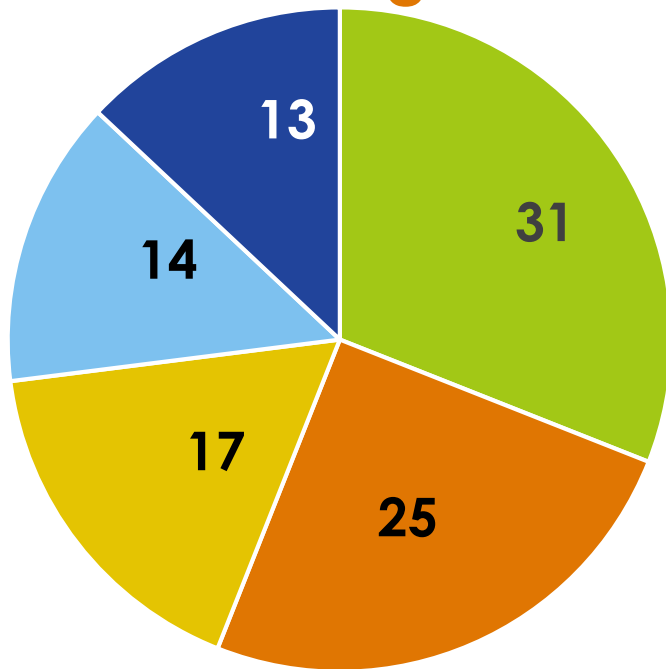
■ Valsts īpašumā esošās purvu platības ■ Privātās purvu platības

LKA biedru dati, ieguves platības

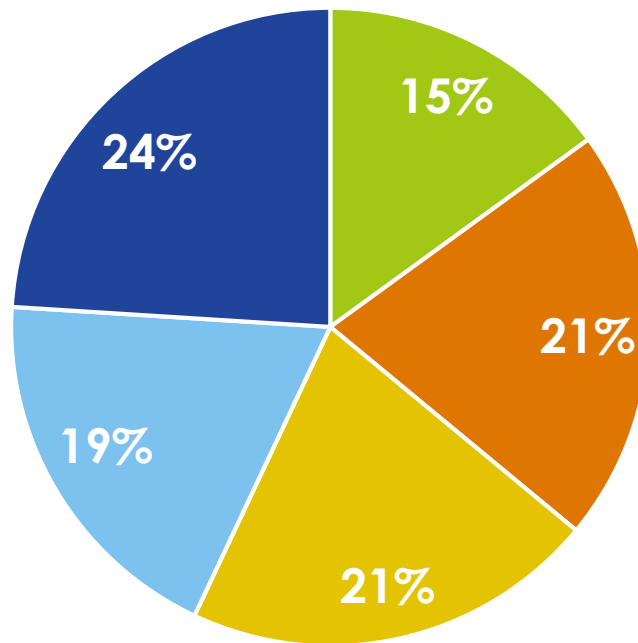
Resurss un kūdras ieguves licenču platības Latvijas reģionos

Resurss Reģionos

- Latgales
- Vidzemes
- Rīgas
- Kurzemes
- Zemgales

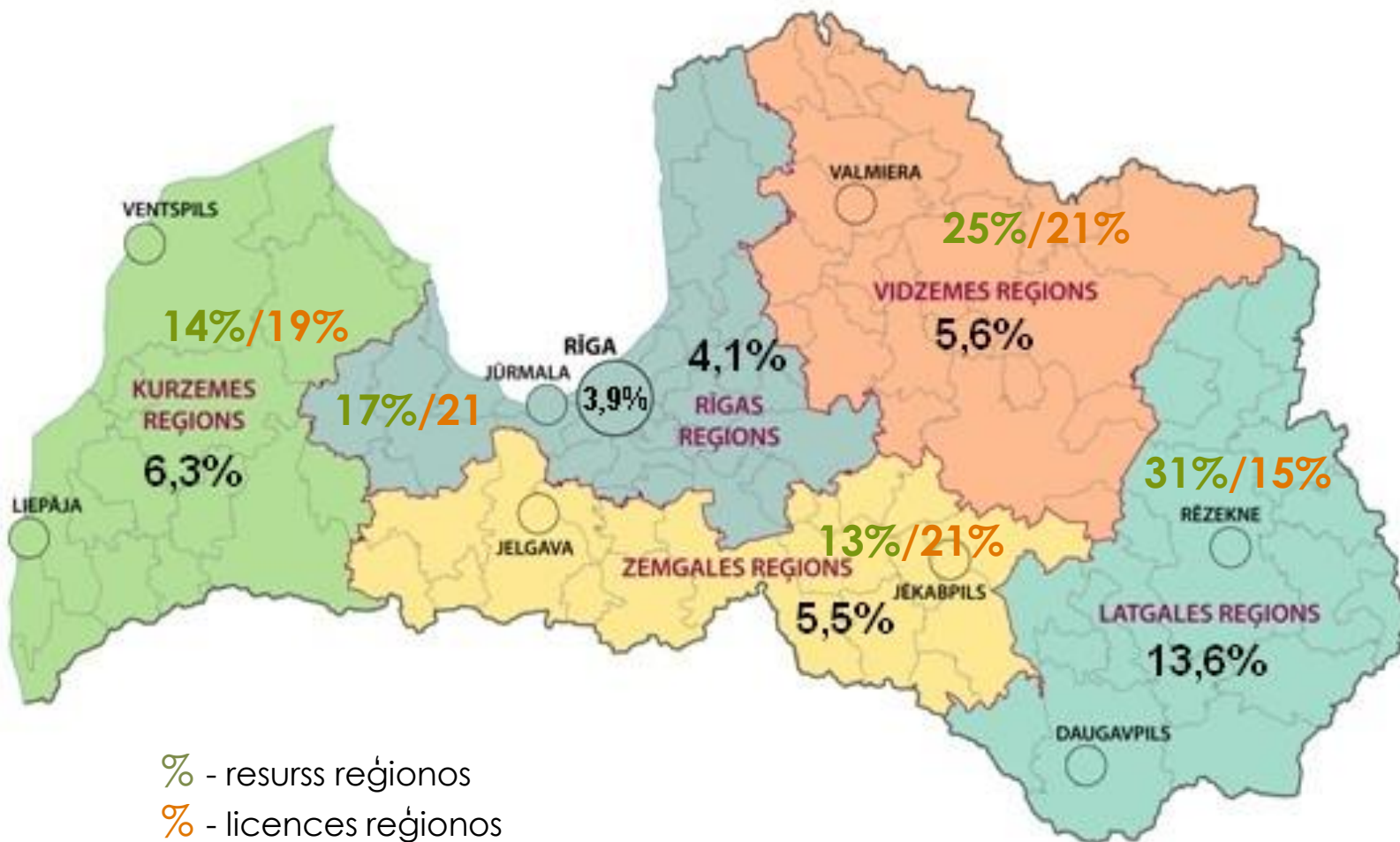
Licenču platība % reģionos

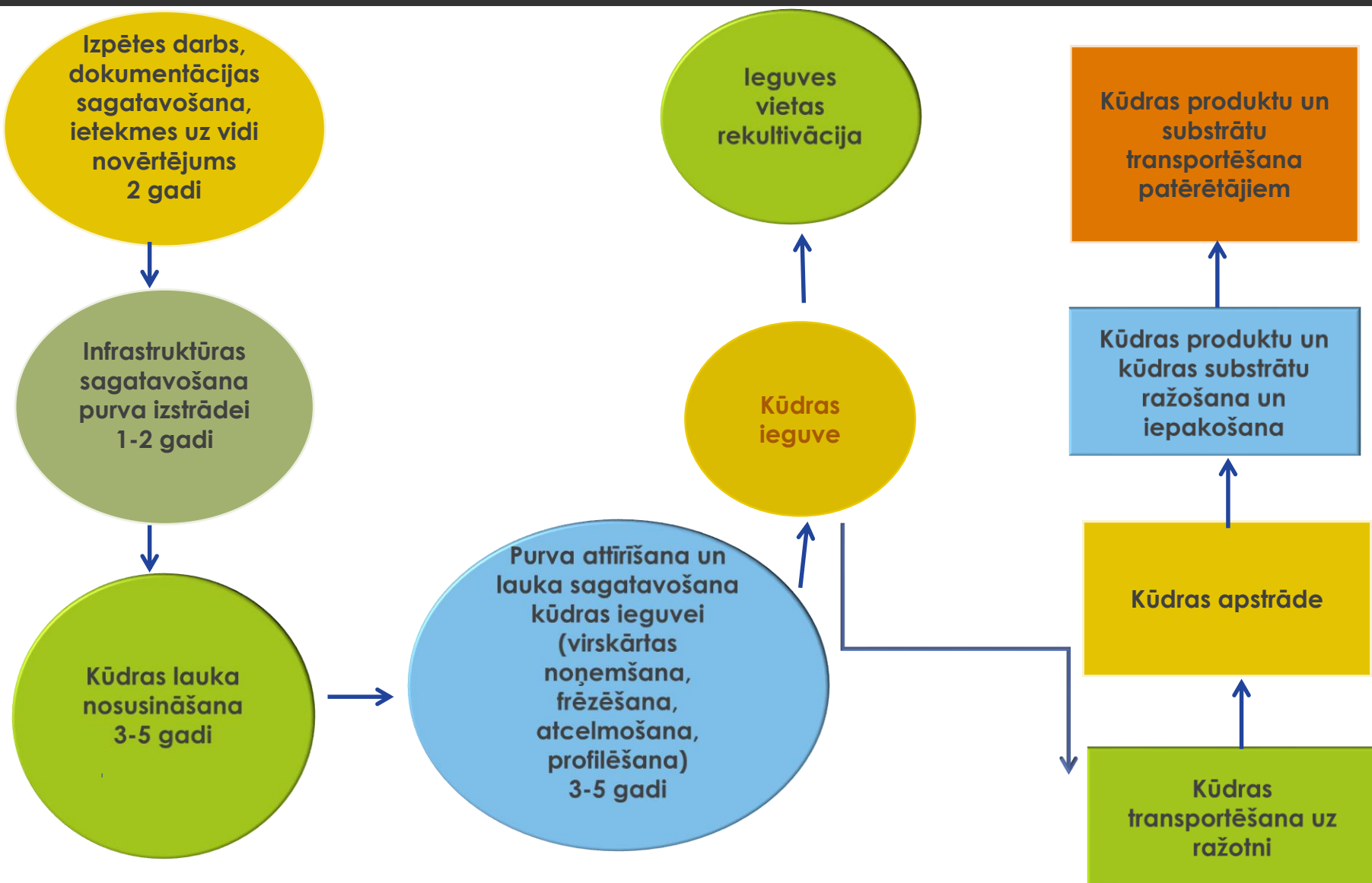
- Latgale
- Vidzeme
- Rīgas reģions
- Kurzeme
- Zemgale

Bezdarba līmenis Latvijā

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2019.gada 31.augustā - 5,9%

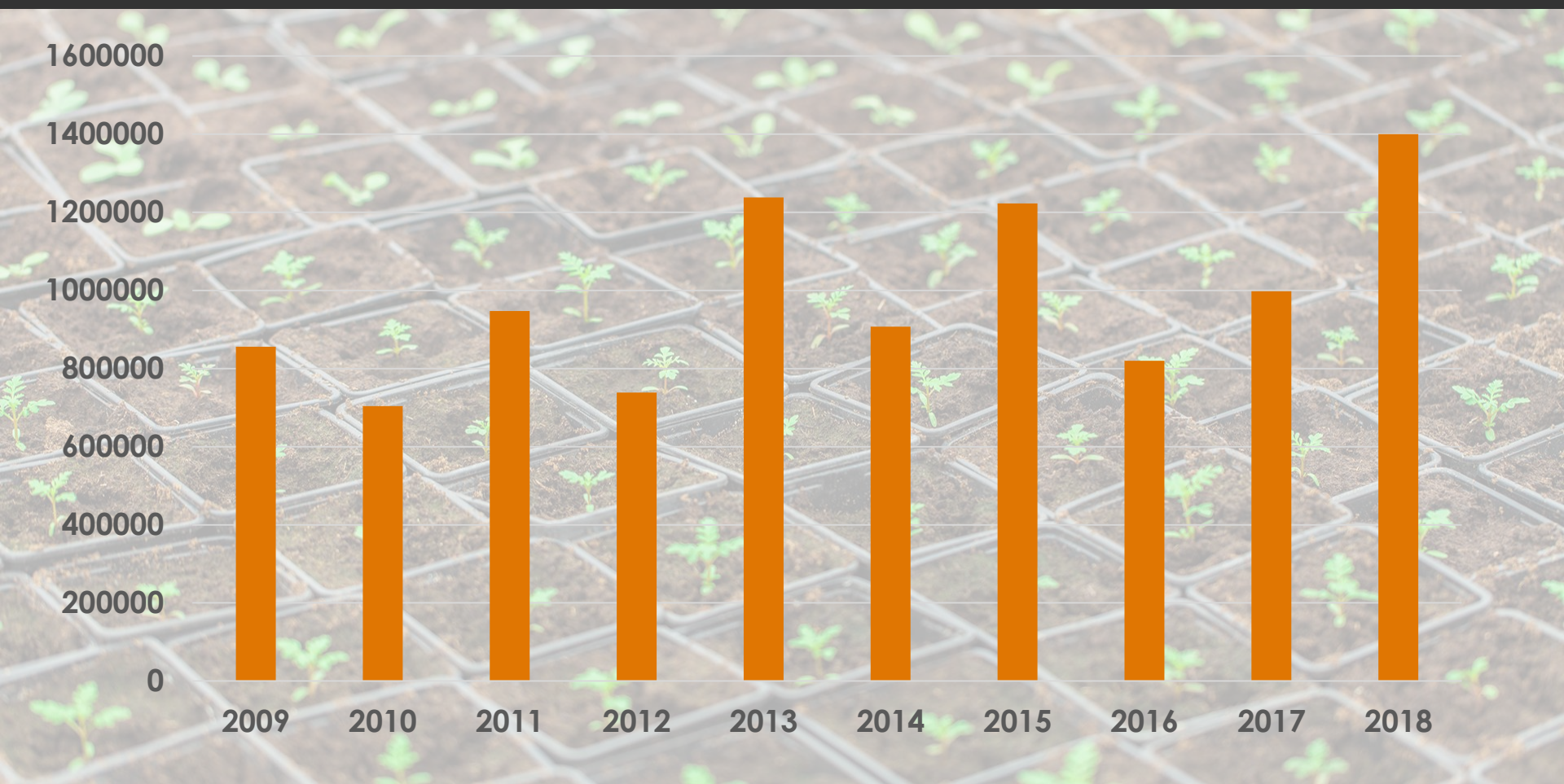
Kūdras ieguves un apstrādes cikls

Saistītās nozares

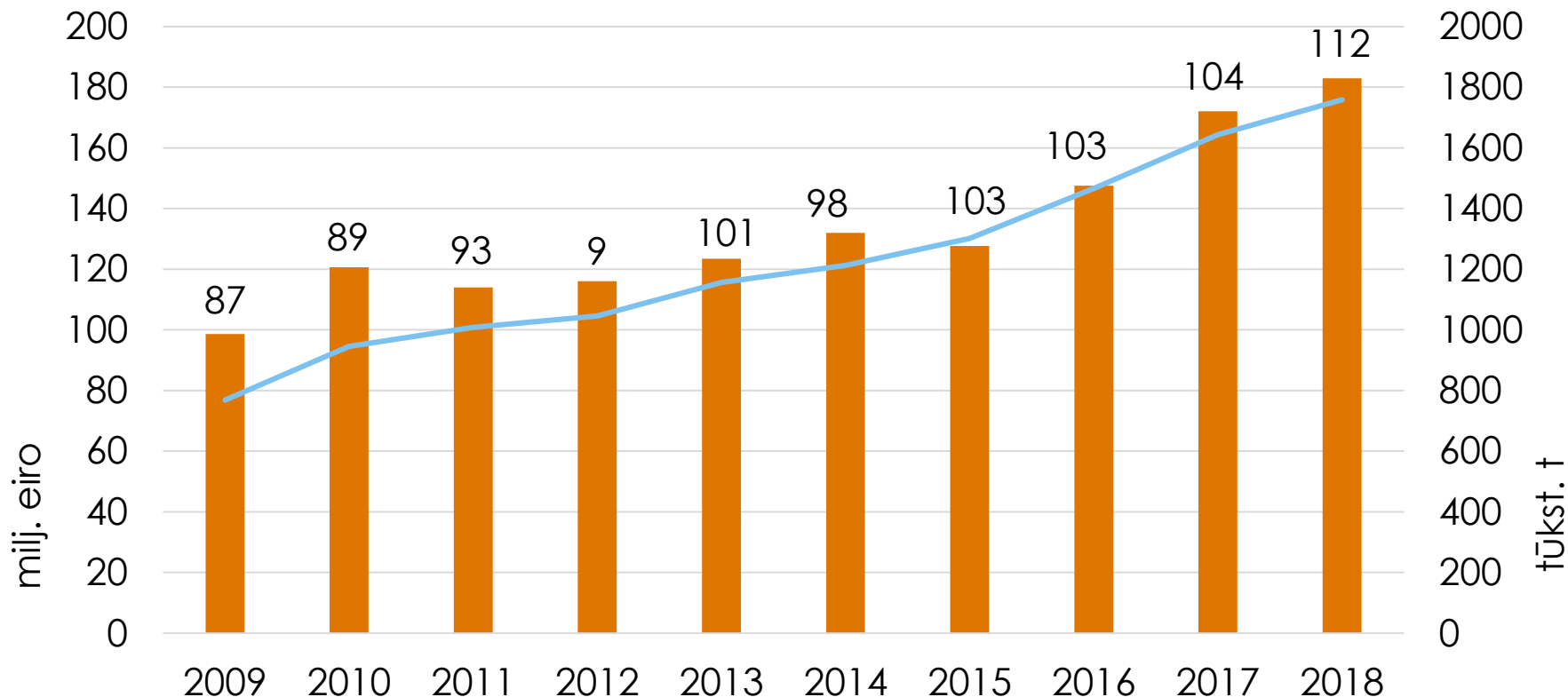

Kūdras ieguve Latvijā 2009. – 2018.g. †

LVĢMC dati

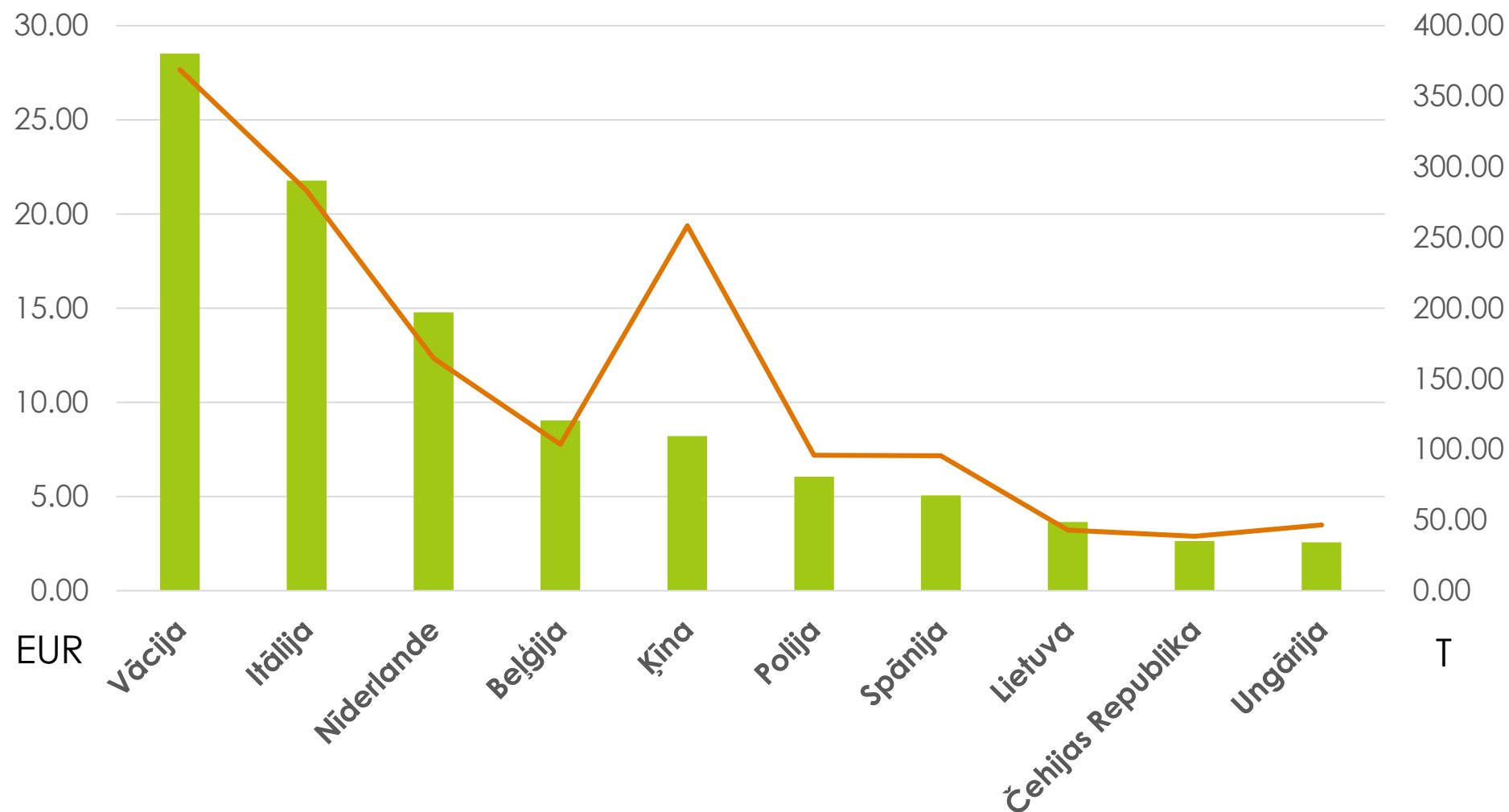
Kopējais kūdras eksports 2008 -2018, tūkst.t., milj.eiro un valstu skaits

Datīi: CSP

No kopējā LV eksporta EUR kūdra veido 6,3%

Kūdras eksports 2018. TOP10 tūkst.t/milj EUR

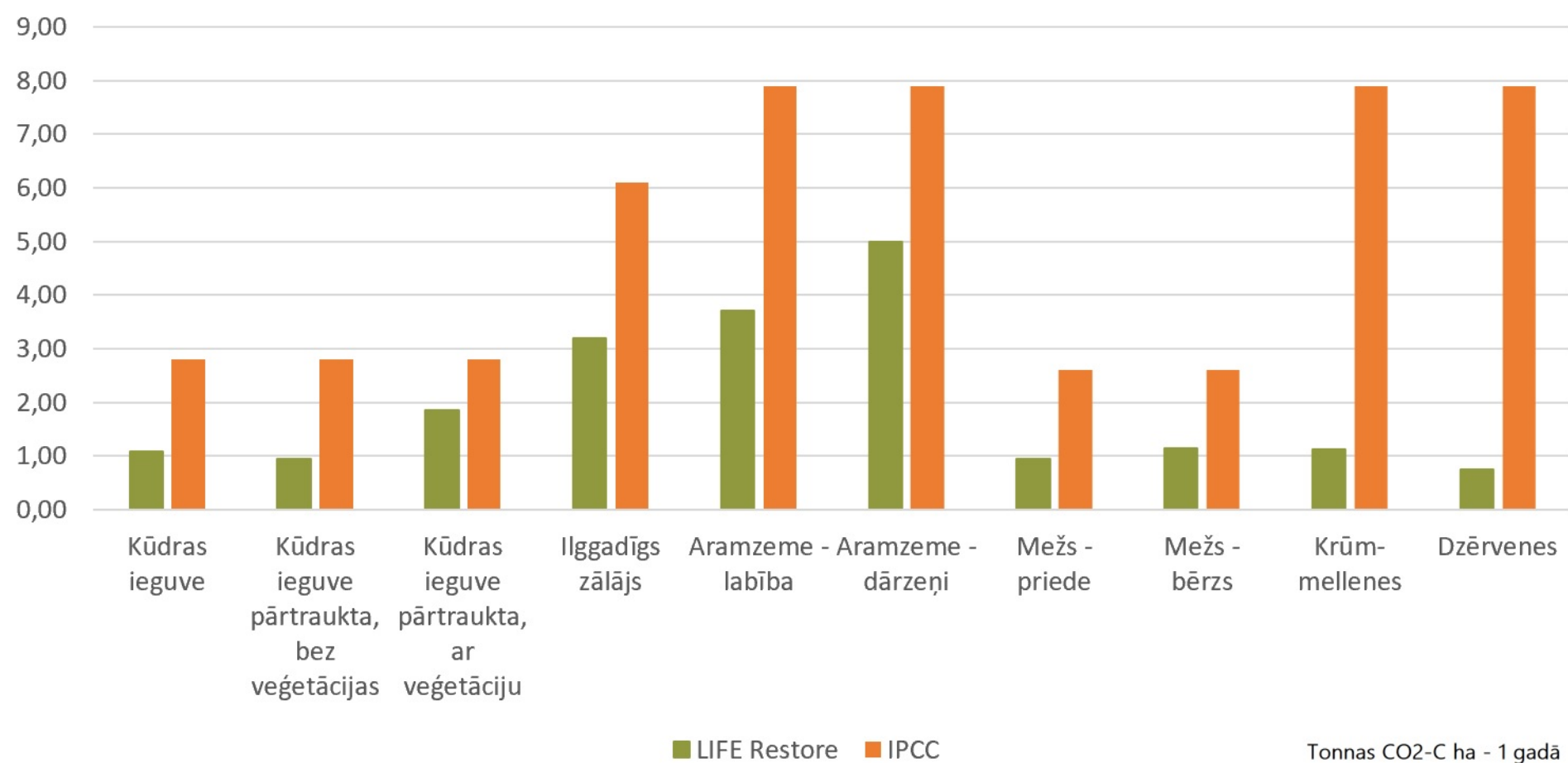

Datī: CSP

Eksports uz 112 valstīm

Kūdra un klimata pārmaiņas

Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas no kūdras ieguves vietām ir divreiz mazākas nekā līdz šim uzskatīts (projekts LIFE REstore)

Kūdrāji Latgales reģionā

- ⦿ Latgalē atrodas 300 700 ha kūdras atradnes
- ⦿ Licenču platība 3763 ha
- ⦿ 107 000ha potenciāli izvērtējamas teritorijas

LKA biedri darbojas Latgales reģionā

- ⦿ Balvi Flora
- ⦿ Laflora
- ⦿ Līvānu Kūdras Fabrika
- ⦿ Pindstrup Latvia
- ⦿ RD Kūdra
- ⦿ Compaqpeat
- ⦿ Meliors Krauja

Investīcijas / Darbinieki

⦿ **Investīcijas 30 milj EUR**

⦿ **Darbavietas 300 – 400**

Licenču platības LKA biedri (8 ieguvēji)

⦿ **Licences platības biedriem 3909ha**

⦿ **Iziet no aprites 5-10 gadu laikā**

110 + 240 = 350ha

**? – Nozares nākotnes iespējas
ilgtspējai**

Secinājumi

- ⦿ Latgale – ar kūdras resursiem bagātākais reģions Latvijā
- ⦿ Potenciālas iespējas attīstīt nozari, veicināt nodarbinātību
- ⦿ Iespējas veicināt resursa vietējo izmantošanu – dārzkopībā – pārtikas audzēšanā, koku stādu audzēšanā, dekoratīvo augu audzēšanā, pakaišiem – samazināt emisijas

